

یارادوکس کرول از منظر ویتگنشتاین، ابن سینا، و خواجه نصیر

فصلنامه پژوهشهای فلسفی، کلامی، دوره 18، شماره 70 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

مهدی عظیمی - استادیار گروه فلسفه و کلام اسلامی، دانشگاه تهران

پارادوکس کرول بنیادی ترین مفهوم منطق، یعنی مفهوم استنتاج را به چالش می کشد و چنین می نمایاند که در هیچ استنتاجی نمی توان از مقدمات به نتیجه رسید. مقاله ی پیش رو این پارادوکس را بر سه اندیشمند بزرگ، ویتگنشتاین، ابن سینا، و خواجه نصیر، عرضه می کند و می کوشد تا راه حلی را از سخنان آنان فرا چنگ آورد. ویتگنشتاین از یک وضع مقدم بیان ناپذیر ولی نشان دادنی در همه ی استنتاج ها سخن می گوید که سرانجام به تفکیک قاعده از مقدمه می انجامد. ابن سینا نیز اصول منطقی را مکمال می داند نه ماده ، که این دقیقاً همان تفکیک یادشده است. و خواجه نصیر از نیازمندی هر قیاس اقترانی به یک وضع مقدم معاون و مقارن سخن می راند که بیان دیگری از وضع مقدم بیان ناپذیر نشان دادنی ویتگنشتاین است که باز به تفکیک قاعده از مقدمه ویتگنشتاین است. و خواجه نصیر از نیازمندی هر قیاس اقترانی به یک وضع مقدم معاون و مقارن سخن می راند که بیان دیگری از وضع مقدم بیان ناپذیر نشان دادنی ویتگنشتاین است که باز به تفکیک یادشده منتهی می شود. و تفکیک قاعده از مقدمه و ناروایی تبدیل اولی به دومی کلید حل پارادوکس کرول است.

يارادوكس لوئيس كرول، يارادوكس استنتاج، چارلز لاتويج داجسون، وضع مقدم

<https://civilica.com/doc/862130>

